

Ressenya: "La seu episcopal d'Ègara. Arqueologia d'un conjunt cristià del segle IV al IX"

Escrit per Xavier Caballé On 15 març 2009 (21:41) dins de la categoria [Els llibres que lleigeixo](#), [Història](#), [Terrassa](#)

Les Esglésies de Sant Pere són un dels símbols de Terrassa. Es tracta d'un conjunt de tres esglésies (Sant Pere, Santa Maria i Sant Miquel), situades al costat de l'actual Parc de Vallparadís. Els edificis actuals són d'estil romànic, construïts al voltant del segle XI i XII.

Però el recinte té una història encara més llarga. Dins del mateix recinte eren ben visibles els murs d'antigues edificacions i els mosaics davant l'entrada de Santa Maria. En les visites escolars no podia passar per alt l'entrada a Santa Maria per veure aquella làpida on –amb imaginació i dificultat– es podia llegir una inscripció amb unes lletres precioses que, segons explicava el professor, l'havien fets els romans i explicava l'existència d'un municipi romà anomenat “Ègara” al segle I.

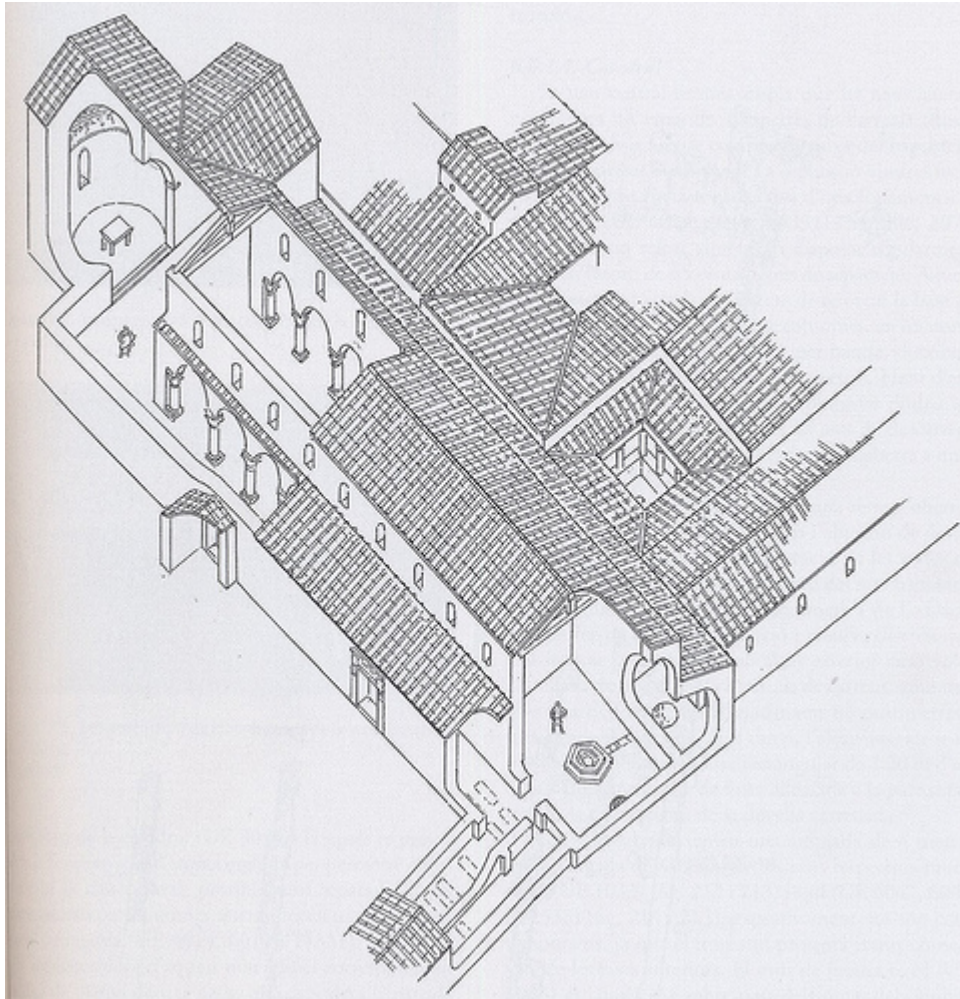
Aquest llibre recull els resultats d'una intensa activitat arqueològica, realitzada entre els anys 1995 i 2004. Aquestes investigacions han permès una reinterpretació del conjunt d'esglésies i la seva evolució històrica, una part de les quals es presenta en aquest llibre. No es, ni de bon tros, la història de tot el complex, sinó que només tracta del període de temps molt concret, entre els segles IV i IX. Durant les campanyes s'han trobat restes que van des de l'època ibèrica.

En aquest període de cinc segles, els autors identifiquen cinc grans etapes identificables a partir de les restes arqueològiques:

- Fase preepiscopal I (mitjan segle IV)
- Fase preepiscopal II (mitjan segle IV — 385)
- Fase preepiscopal III (380 — 420 / 430)
- Fase preepiscopal IV (420 / 430)
- Fase preepiscopal V (mitjan segle V)
- Fase episcopal I (450 / 460 — principis segle VI)

Cada un dels edificis s'associa amb una funció ben diferent. D'aquesta forma, Sant Pere és l'església parroquial, Santa Maria fa les funcions de catedral mentre que Sant Miquel, durant algun temps considerat com un edifici baptisteri es tractaria d'un *martyrium*. Aquests tres edificis, caldria afegir el descobriment de l'antiga rectoria.

Amb tot això, es realitza una reconstrucció de l'evolució dels edificis i com aquests van tenir un aspecte i disposició ben diferent de l'actual. A tall d'exemple, aquesta reconstrucció ens permet tenir una idea de quin aspecte podria tenir Santa Maria al segle V:

En aquesta catedral hi ha elements avui perduts, com el pati amb claustre o el baptisteri, així com la resta de dependències annexes a l'edifici religiós.

El llibre analitza totes les restes trobades, identificant la ubicació dels diversos edificis durant les diferents etapes. També s'analitzen les nombroses restes funeràries, repartides al voltant de Sant Miquel, les restes de mosaics al pati de connexió dels edificis o al terra de l'antiga catedral.

Finalment, les excavacions mostren que la dominació musulmana no va comportar cap alteració fonamental dels edificis. No hi ha cap indicació sobre possibles incendis o destruccions. La desaparició del bisbat, no restaurat en l'època carolíngia caldria situar-la més en la pujança de Barcelona; durant el període musulmà no hi ha constància d'interrupció de l'ús religiós del conjunt d'edificis.

Títol: “La seu episcopal d'Ègara. Arqueologia d'un conjunt cristià del segle IV al IX”

Autors: M. Gemma Garcia i Llinares, Antonio Moro García i Francesc Tuset

Bertrán.

Institut Català d'Arqueologia Clàssica, col·lecció Documenta 8

Primera edició, febrer 2009

214 pàgines

ISBN 978-84-936809-1-6

Preu: 40 euros

El meu agraïment a l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica per fer-me arribar un exemplar del llibre.